

مقاله خود آموزی

بر اساس تصویب اداره کل آموزش مداوم جامعه پزشکی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به پاسخ دهنده‌گان پرسش‌های مطرح شده در این مقاله ۱/۵ امتیاز به متخصصین داخلی، کودکان، زنان و زایمان و پزشکان عمومی تعلق می‌گیرد

آفت دهانی

دکتر پریچهر کفایی*

حاله قرمز رنگ و یک زمینه زرد یا خاکستری. این زخمهای مخاط دهان می‌باشند و به ندرت وقوع همزمان زخم در مخاط تناسلی نیز دیده می‌شود که به آن آفت دو قطبی (Bipolar) گفته می‌شود^(۱,۲,۳,۴).

اتیولوژی: اتیولوژی RAS به طور کلی دقیقاً مشخص نیست و یک تاریخچه فامیلی مثبت در حدود یک سوم بیماران دیده شده است و افزایشی در HLA های A2 و A11 و B12 و DR2 نیز دیده شده که زمینه ژنتیکی را در تعدادی از افراد تأیید می‌کند^(۵,۶,۷).

در تعدادی از بیماران (۲۰-۱۰٪) زمینه آبرمالینی هماتولوژیک دیده شده که به صورت کاهش آهن سرم یا فریتین، کاهش فولات و کاهش B12^(۶,۷) و در حدود ۳٪ از بیماران علایمی از بیماری سلیاک دیده شده است^(۸).

از عوامل اتیولوژیک دیگر می‌توان از استرس و ترومای نام برد و همچنین قطع کشیدن سیگار شاید شروع کننده زخمهای در تعدادی از بیماران باشد که مکانیزم آن دقیقاً مشخص نیست^(۱). عده‌ای از بیماران همراهی با سیکل قاعدگی را ذکر می‌کنند و در تعدادی نیز ارتباط با آلرژیهای غذایی ذکر شده است^(۱).

اهداف :

- آفت‌های دهانی نوعی بیماری شایع، مزمن و عود کننده هستند و هدف از نگارش مقاله زیر این است که پس از مطالعه قادر باشیم
- پاتوژن و اتیولوژی آفت دهانی را شرح دهیم.
- تظاهرات بالینی آن را بیان کنیم.
- تشخیص‌های افتراقی آفت دهانی را بیان کنیم.
- ضایعات آفت دهانی را کنترل و درمان کنیم.

خلاصه

زخمهای عود کننده دهانی Recurrent Aphthous Stomatitis (RAS) یا آفت دهانی از شایع ترین مشکلاتی است که به وسیله پزشکان عمومی، متخصصین بیماریهای پوست و دندانپزشکان دیده می‌شود و در مجموع با زخمهای عود کننده مشخص می‌شود و ممکن است در بچه‌ها یا بالغین هر دو دیده شود. هر کدام از ضایعات حدود ۱-۴ هفته طول می‌کشد و به طور تپیک متعدد کوچک گرد یا بیضی هستند با حاشیه مشخص و با

*- استادیار گروه بیماریهای پوست
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد